

[Bundvad.]

Justitsministeren oplyse Folketinget om, at man har Sikkerhed for en fuldt forsvarlig Behandling. Naar Loven først træder i Kraft den 1. November, og Krav om Oprejsning og Erstatning skal stilles allerede inden 1. Januar 1946, kan man ikke udelukke den Mulighed, at der vil findes Personer, som ikke inden Tidsfristens Udløb naar at faa fremsat Krav om Oprejsning. Det samme gør sig gældende med Hensyn til § 7, hvor der er Tale om Anke til Ankenævnet. Der nævnes 3 Uger, og der tales samtidig om „nye Oplysninger“. Jeg vil anse 3 Uger for lovlig kort Tidsfrist til Indsamling af eventuelle nye Oplysninger.

Derudover vil jeg gerne gøre en Bemærkning om § 6, hvori der staar, at „Nævnets Afgørelse træffes ved en af Grunde ledsaget Kendelse, af hvilken Udskrift straks skal tilsendes den erstatningssøgende ved anbefalet Brev“. Vi rører her ved et overordentlig vigtigt Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om, hvordan en Kendelse, der giver en Person fuld Oprejsning, kommer til Offentlighedens Kundskab. Interneringen skete som bekendt i Dage, hvor Befolkningens Stemninger var særdeles højspændte. Enhver, der fik Køreturen i Frihedskæmpernes Vogne, blev udraabt som Stikker. Paa flere Vogne saa man anført Antallet af „Stikkere“, som man havde afhentet. I de Dage var det særdeles let at svine en Persons Navn til, ikke mindst fordi store Dele, ja, største Delen af Befolkningen nærede Tillid til Frihedskæmpernes Ufejlbarlighed, hvorfor enhver Afhentning maatte give den afhentede et mistligt Skær. Ulige vanskeligere er det nu at faa disse Folk rensat igen, og dog har de Krav paa, at det sker. Tallet 300 for uforskyldt internerede, som det er nævnt, er ikke stort, hvis man alene ser paa Tallet i Forhold til det samlede Antal internerede, 21 800, men maalt i Menneskeskæbner, der sammen med Familien har maattet lide utrolig Tort i disse Maaneder, forekommer Tallet mig uendelig stort. Jeg finder, at det bør overvejes, om der ikke kan findes Vej frem til en Form, der giver Mulighed for, at en Oprejsningskendelse kommer til de flest mulige Menneskers Kendskab. Maaske kan det ske gennem en Appel til Aviserne om at være opmærksomme paa disse Frifindelsesdomme, eller maaske kan det ske ad rent juridisk Vej, som man f. Eks. anvender i visse Sager, hvor man afsætter en Sum til Dommenes Offentliggørelse. Jeg tror, det er en Opgave, der maa løses,

og jeg mener, at Opgaven paahviler det offentlige.

Med disse Bemærkninger skal jeg til-lade mig at anbefale Forslaget til hurtig og velvillig Behandling.

Hjermind: Paa mit Partis Vegne skal jeg give Tilslutning til Princippet i det forelagte Lovforslag, nemlig at der skal ydes en Erstatning som Oprejsning til de uforskyldt internerede Personer; men jeg vil dog gerne med det samme tilføje, at jeg principielt vilde have anset det for rigtigt, om man havde anvendt de almindelige Regler i Retsplejelovens Kapitel 93 a, hvorefter man giver en Erstatning til enhver sigtet, som har været underkastet Anholdelse eller Varetægtsfængsel i Tilfælde, hvor saadant ikke burde have været anvendt, nemlig en Erstatning for baade Formueskade, Lidelse og Tort. Jeg er vel klar over, at disse Personer jo ikke har været undergivet egentlig Varetægtsfængsel eller Anholdelse, som omtalt i Retsplejelovens Kapitel 93 a, men jeg vil alligevel mene, at man ved den Domstolsbehandling, som Retsplejelovens almindelige Regler forudsætter, vilde have haft Mulighed for at give disse Sager en mere individuel Behandling end den, det forelagte Lovforslag forudsætter.

Jeg synes, at de Erstatninger, der er Tale om i § 2 paa 100 Kr. som Grundbeløb og 25 Kr. for hver paabegyndt Uge, i Virkeligheden er meget, meget ringe. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Bundvad i, at det jo ikke er Pengene, det drejer sig om, og jeg havde nær sagt, at jeg vil gaa ud fra, at mange af dem, der er Tale om her, som har været udsat for den meget store Tort og Krænkelser at være uforskyldt interneret efter den 5. Maj, vil bede sig fritaget for 25 Kr. om Ugen. Jeg vilde have foretrukket, om man havde anvendt de almindelige Regler i Retsplejeloven, hvor der ikke er en fast bestemt Grænse, men Afgørelsen er overladt til Domstolens Skøn. Jeg er vel klar over, at der i § 2, 2det Punktum er Mulighed for en individuel Behandling, men jeg vilde dog anse det for rigtigt, om man havde henvist til de Regler, der findes i den gældende Retsplejelov.

Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Bundvad om, at de Interneringer, der fandt Sted efter 5. Maj, naturligvis maatte foretages ved Frihedsbevægelsens Foranstaltning, og det er jo i Virkeligheden meget glædeligt nu at faa at vide af Justitsministeren, at det kun drejer sig om Erstatning til i alt 300 Personer; det er i Sammenlig-